

# No a la discriminació lingüística a Catalunya-Nord

## Països Catalans: una nació sense estat

Els Països Catalans tenen uns 12 milions d'habitants i el territori té una superfície de 70 000 km<sup>2</sup>. S'estenen al llarg de l'arc mediterrani amb 800 km de costes.

El 1988, els diversos governs de les comunitats autònomes i el Consell General dels Pirineus Orientals van commemorar el mil·lenari de la nació catalana que va tenir durant 700 anys les seves pròpies estructures estatals.

La pèrdua de la seva administració i de les seves llibertats va tenir lloc amb l'annexió per Lluís XIV, del nord de Catalunya el 1659 (Tractat dels Pirineus) i de la conquesta dels altres territoris catalans pel seu nét Felipe V de 1709 a 1714. Ja el 1700 Lluís XIV publica un edicte bandejant la llengua catalana de tota l'administració imposant la llengua francesa com a llengua única. És l'inici de la repressió lingüística.



## Avui els Països Catalans són dividits entre diferents estats

A l'alba del segle XXI, una part dels Països Catalans ha recuperat sigui estructures estatals com Andorra, sigui estatuts d'autonomia on la llengua és cooficial. Tret de la Franja de Ponent, només Catalunya-Nord no té dret a un reconeixement jurídic i doncs a un estatut específic. Aquesta situació implica i provoca una absència de política lingüística i una baixada en nombre i en percentatges dels catalanoparlants.



27 d'abril de 2006 la FEDERACIÓ al Parlament Europeu



# Una discriminació evident de la llengua catalana

## La llengua catalana no té lloc en l'espai públic....

(% de presència de la llengua catalana amb relació a la llengua francesa.)

- autopistes: 0%
- carreteres nacionals: 0%
- carreteres departamentals: 0%
- xarxa ferroviària: trens 0%  
estacions i oficines 0%  
informacions orals i escrites: 0%
- aeroport :0%
- ports: 0%
- hospitals i establiments de cures: < 2%
- administració d'estat: 0%
- administracions regional i local: 0%
- administració municipal: variable de 0% fins a 35%

*68% de la població desitja un desenvolupament de la retolació bilingüe català/francès (Média Pluriel)*

*Més d'un 50% dels municipis demanen a les administracions regionals i locals la presència del català a l'espai públic*



Al nord tenim la república però ens nega la veu pública.

## Les escoles no responen a les necessitats dels pares

(% de presència del català a les escoles amb relació amb el total de la població escolaritzada concernida.)

- escoles públiques: classes bilingües 3%
- escoles catalanes associatives: 1,2%
- ensenyament secundari: classes bilingües < 1%
- alumnes que tenen una aproximació o iniciació a la llengua catalana: < 15%

*37% a 63% dels pares demanen un ensenyament bilingüe (segons les enquestes.)*



LA FEDERACIÓ PER A LA DEFENSA DE LA LLENGUA I DE LA CULTURA CATALANES

és una entitat que federa desenes d'associacions que volen fer viure la cultura i la llengua catalana a Catalunya-Nord.

**federacio@aol.com**

Carrer dels Agustins, 46  
F-66000 Perpinyà Catalunya-Nord

## Els mitjans de comunicació (públics o no) ignoren el català

(% de presència del català amb relació amb les hores de difusió o de paginació en francès)

- cadenes de televisió TF1/ A2: 0% FR3: < 1%
- ràdios < 1% excepte una ràdio associativa que té la seva difusió en català
- premsa escrita: diària: < 1%  
setmanaris: < 5% excepte un setmanari de poca difusió en català
- publicacions de comunicació de les administracions: < 3%

**Volem** que la nostra llengua catalana parlada i escrita

- sigui visible pertot arreu en l'espai públic del nostre país
- sigui oficialment reconeguda, difosa i ensenyada

**Volem** compartir-la amb els milers de persones que s'instal·len cada dia a casa nostra.

**Volem** fer-la descobrir als milers de turistes que visiten el nostre país

**Volem** que la nostra llengua, atestada per mil anys de literatura a Catalunya-Nord, sigui present dins la nostra societat avui i demà per tal de no caure en una marginalització imposada.



27 d'abril de 2006 la **FEDERACIÓ** al Parlament Europeu

## Catalunya–Nord: una identitat negada

Durant segles, la política lingüística portada a terme per l'Estat francès ha estat la causa de l'evident i progressiva reducció de l'espai de totes les llengües de França a excepció del francès. Amb una política forçada d'assimilació, la francesització d'aquesta regió, igual com va passar a totes les altres regions de França, va tenir lloc amb la instauració de la llengua francesa en el conjunt de les institucions: educació, Església, administració, política, justícia, mitjans de comunicació, cultura i en totes les formes d'activitats socials i econòmiques. Així el francès es va imposar a poc a poc en detriment del català dins la vida diària.

La desaparició del català dins aquests sectors tan essencials va restringir el seu ús a la vida privada i familiar, cosa que podia provocar la seva extinció. Aquesta situació va crear una imatge retrògrada del català que es veia associat a la gent del camp "sense cultura". Així doncs la situació lamentable de la llengua catalana a Catalunya–Nord és deguda en bona part a la persecució que va sofrir.

L'educació ha estat un dels principals mitjans de despersonalització i de colonització del país. Es va impedir als catalans del nord l'accés als coneixements de llurs orígens, perquè les escoles no han donat mai la possibilitat d'aprendre la llengua, la història i la cultura del país. Així, la transmissió de la llengua dels pares s'atura per tal d'estalviar càstigs i humiliació imposats a l'escola als qui no parlen francès.

A Catalunya–Nord, després de més de tres-cents anys de pertinença a França, el suport institucional és quasi inexistent, el pes demogràfic ínfim i l'estatus del català, molt baix. Tot semblava haver provocat un procés profund i irreversible d'alienació i de transculturació que podia portar a la desaparició de la llengua i de la cultura catalanes. Però aquests darrers anys aquest procés sembla prendre una altra direcció...

### El present

El poder omnipresent del govern central, la immigració de funcionaris i de jubilats del nord, l'emigració de la població jove i culta per aconseguir llocs de treball a París i a d'altres regions septentrionals més desenvolupades de França, el desig d'assimilació a la cultura francesa no van ser prou forts per eradicar la llengua i la cultura catalanes a Catalunya–Nord.

Les diferents enquestes realitzades aquests darrers anys donen dades plenes d'esperança. D'una banda sembla que existeix encara un sentiment generalitzat i molt arrelat de catalanitat. D'un altra banda, malgrat totes les mesures legals de l'Estat francès contra les llengües regionals, hi ha encara catalans del Nord que han seguit i que segueixen parlant el català.

Extractes d'Albert Gineste Llombart in [www.web.fu-berlin.de/phin](http://www.web.fu-berlin.de/phin) – 28/2004)

## Dades per actuar

extractes de l'enquesta de Média Pluriel 1998  
(en negreta dades del 1997 les altres són del 1993.)

La situació actual indica que l'ús i l'estat del coneixement de la llengua catalana es van estabilitzant. Un xic més d'una persona sobre dues, un **55%** (64%), diu entendre el català, però només un **24%** (37%) perfectament, ja que la majoria dels catalans del Nord són bilingües amb preeminència del francès. Així de cada tres persones una, un **34%** (48%), afirma saber parlar el català (70% en els pobles però encara 40% a Perpinyà), però només un **17%** (34%) perfectament perquè la majoria dels parlants tenen interferències lingüístiques i practiquen el code-switching o «alternança de codi», és a dir una alternança de les dues llengües. A més, del conjunt de la població nord catalana un **39%** (46%) declara saber-lo llegir (amb dificultats a vegades) però només un **16%** (23%) fàcilment. Del conjunt de la població, només un **11%** (10%) declara saber escriure en català.



27 d'abril de 2006 la **FEDERACIÓ** al Parlament Europeu

# **Demanem al Parlament Europeu i als parlamentaris europeus...**

La Declaració Universal de la Unesco (2001) i l'Agenda 21 de la Cultura adoptada a Barcelona (2004) consideren la diversitat cultural, en particular la pluralitat de les llengües, com a principal patrimoni de la humanitat. El president Chirac va lamentar, davant els amerindis que rebia «la tragèdia oculta que té lloc encara al davant nostre per tots els continents: la desaparició lenta de cultures i de llengües minoritzades minvades per moviments dominants».

Ara bé, el nombre de catalanoparlants no deixa de disminuir a Catalunya del Nord. Després de 350 anys de discriminació cultural i lingüística, la supervivència de la nostra llengua està en joc.

**Demanem al Parlament Europeu i als parlamentaris de divulgar que membres d'una nació europea, els catalans de Catalunya del Nord, estem dins la mateixa situació que les poblacions ameríndies.**

La constitució francesa reconeix l'existència només d'una sola llengua en el seu territori, el francès (article 2 de la Constitució francesa) i ni tan sols admet el concepte de «minoria nacional». La història catalana no és ensenyada. La llengua catalana, rebaixada al nivell de «llengua regional» no té cap estatus jurídic que garanteixi la seva protecció ni el seu desenvolupament.

La declaració, fa uns anys, d'un ministre francès de l'Educació, que deia «les llengües regionals no mereixen formar part dels reptes culturals de demà» posa de manifest aquesta política discriminatòria.

**Demanem al Parlament Europeu i als parlamentaris que pressionin el govern francès per tal que reconegui els drets culturals col·lectius.**

França que pretén ser «el país dels drets de l'home» ha signat, però encara no ha ratificat ni la Carta Europea per les Llengües Regionals o Minoritzades, ni el conveni-marc per a la protecció de les minories nacionals. Malgrat tot, França exigeix que tots els països candidats a l'adhesió a la Unió Europea signin i ratifiquin obligatòriament els dos textos.

**Demanem al Parlament Europeu i als parlamentaris que denunciïn a cada ocasió en les diferents assemblees europees el doble llenguatge de l'Estat francès.**

El novembre de 2001 el Comitè dels drets econòmics, socials i culturals de les Nacions Unides va condemnar França fermament per «l'absència de reconeixement de les minories a França». Recalca que «la igualtat davant la llei no permet sempre d'assegurar la igualtat de gaudir dels drets de l'home, i més precisament dels drets econòmics, socials i culturals de grups minoritaris en el país».

Es va cridar França a ratificar la Convenció marc europea sobre les minories nacionals (que només França i Turquia no han signat), la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritzades, i l'article 27 del Pacte internacional dels drets civils i polítics (1966) que precisa que dins els Estats on existeixen minories lingüístiques «les persones membres d'aquestes minories no poden ser privades del dret de tenir, amb el conjunt dels altres membres de llur grup, llur pròpia vida cultural».

També el Conveni internacional dels drets del nen (1989) afirma aquest mateix dret per als nens d'origen autòcton en l'article 30 pel qual França va emetre reserves.

**Demanem al Parlament Europeu i als parlamentaris que interpel·lin el govern francès per tal que ratifiqui la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritzades i els altres documents esmentats.**



27 d'abril de 2006 la **FEDERACIÓ** al Parlament Europeu